

ΣΥΝΟΨΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΤΟΥΣ 2015
ΤΟΥ ΕΠ «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ &
ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» 2014-2020

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ), το οποίο εγκρίθηκε από την Ε. Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2014 με την C(2014) 10160 final/18-12-2014 Απόφαση της, αποτελεί το κύριο μέσο για την επίτευξη των εθνικών στόχων του ΕΣΠΑ 2014-2020 για τους δύο τομείς Μεταφορών και Περιβάλλοντος. Το Πρόγραμμα, το οποίο δομείται σε 16 Άξονες Προτεραιότητας (Α.Π.) συγχρηματοδοτείται από πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) (1.155,18 εκατ. €) και πόρους του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ) (3.178,74 εκατ. €). Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη Δαπάνη του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ανέρχεται σε 5.186.66 εκατ. €. Εξ αυτών 2.749.703.696 € αφορούν σε δράσεις του Τομέα Υποδομών Μεταφορών (Α.Π. 1 έως 9), 2.341.556.554 € σε δράσεις του Τομέα Περιβάλλοντος (Α.Π. 10 έως 14) και 94.733.196 € σε δράσεις Τεχνικής Βοήθειας (Α.Π. 15 και 16).

Η 1^η Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ αφορά στο χρονικό διάστημα από την έγκριση του Προγράμματος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (18-12-2014) έως 31-12-2015.

Εντός της περιόδου αναφοράς της παρούσας, δρομολογήθηκαν και ολοκληρώθηκαν σημαντικές νομοθετικές ρυθμίσεις και διοικητικές ενέργειες, απαραίτητες για την ενεργοποίηση του Προγράμματος. Τέτοιες ενέργειες ήταν:

1. Η έκδοση του Νόμου 4314/2014 (ΦΕΚ 265/Α/23-12-2014) με τον οποίο καθορίστηκε το πλαίσιο για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020.
2. Η έκδοση της υπ' αριθ. 53683/ΕΥΘΥ/459/2015 (ΦΕΚ 981/Β/28-5-2015) Υπουργικής Απόφασης (ΥΑ) διάρθρωσης της ΕΥΔ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ
3. Η συγκρότηση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ
4. Η έκδοση της υπ' αριθ. 3848/18-3-2015 (ΦΕΚ 805/Β/6-5-2015) ΚΥΑ εκχώρησης αρμοδιοτήτων διαχείρισης στα ΠΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020
5. Η πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στην οποία εγκρίθηκαν:
 - Η 1^η Εξειδίκευση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ
 - Κριτήρια αξιολόγησης πράξεων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ
 - Η Στρατηγική Επικοινωνίας του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για το έτος 2015
6. Η κατάρτιση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 με την υπ' αριθ. 81986 / ΕΥΘΥ 712 / 31-07-2015 (ΦΕΚ 1822 / Β / 24-08-2015) Υπουργική Απόφαση
7. Η διαμόρφωση του πλάνου αξιολόγησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Μετά την ολοκλήρωση των προαναφερόμενων ενεργειών, στο β' εξάμηνο του 2015 κατέστη δυνατή η έκδοση Προσκλήσεων και στη συνέχεια η σταδιακή ένταξη πράξεων στο Πρόγραμμα.

Η συνολική πρόοδος του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ έως 31/12/2015 είναι η εξής:

- Με τη 1^η Εξειδίκευση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, η οποία εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2015 από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος, εξειδικεύτηκε το 68,35% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ με στόχο την έκδοση Προσκλήσεων προς τους τελικούς δικαιούχους του Προγράμματος.
Στη συνέχεια εκδόθηκαν από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (12) Προσκλήσεις από τις οποίες, οι (8) αφορούν στον Τομέα Μεταφορών και οι λοιπές (3) στην Τεχνική Υποστήριξη του Προγράμματος. Επιπλέον αυτών και στο πλαίσιο της ΚΥΑ 3848/2015 εκχώρησης, εκδόθηκε από την ΕΥΔ Περιφέρειας Αττικής (1)

Πρόσκληση, η οποία αφορά σε έργα ολοκλήρωσης υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών αποβλήτων σε οικισμούς Β' κατηγορίας του Α.Π. 14 του Προγράμματος.

Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη των εν λόγω Προσλήσεων ανέρχεται σε 1.050.514.353€ και αντιστοιχεί σε ποσοστό 20,25% της διαθέσιμης συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης του Προγράμματος.

- Σε συνέχεια αυτών υπεβλήθησαν προτάσεις και εντάχθηκαν στο Πρόγραμμα (2) έργα, εκ των οποίων:
 - (1) έργο αφορά στον Τομέα Μεταφορών του Προγράμματος (πρόκειται για το οδικό έργο του Α.Π. 4: «Γούρνες – Χερσόνησος»)
 - (1) έργο στον Τομέα Περιβάλλοντος του Προγράμματος (πρόκειται για το έργο του Α.Π. 14: «Δίκτυα Αποχέτευσης Ακαθάρτων Δήμου Μαρκόπουλου και Ολοκλήρωση Αναβάθμισης ΕΕΛ για Συνολική Δυναμικότητα 40.000Ι.Κ.»).

Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη των ενταγμένων στο Πρόγραμμα έργων ανέρχεται σε 95.088.110,5€ η οποία αντιστοιχεί στο 1,83% της διαθέσιμης συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος.

- Οι νομικές δεσμεύσεις των ανωτέρω ενταγμένων έργων του Προγράμματος ανέρχονται 61.189.799,25€ (έργο «Γούρνες – Χερσόνησος») που αντιστοιχεί στο 1,18% της συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης του Προγράμματος.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣ μέχρι 31/12/2015 ανέρχονται σε 12.169.070€ (έργο «Γούρνες – Χερσόνησος»). Εξ αυτών, τα 11.690.269,84€ έχουν συμπεριληφθεί σε αιτήματα πληρωμής προς συγχρηματοδότηση από την Ε.Ε. και αντιστοιχούν στο 0,22% της συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης του Προγράμματος.

Τα βασικότερα προβλήματα που επηρέασαν τις επιδόσεις του ΕΠ – ΥΜΕΠΕΡΑΑ κατά την περίοδο αναφοράς της παρούσας αφορούσαν:

- Στην ανάγκη ολοκλήρωσης των απαραίτητων νομοθετικών ρυθμίσεων και διοικητικών ενεργειών προκειμένου να είναι δυνατή η έκδοση Προσλήσεων και στη συνέχεια η σταδιακή ένταξη πράξεων στο Πρόγραμμα. Οι ενέργειες αυτές ολοκληρώθηκαν το β' εξάμηνο του 2015
- Στην ανάγκη άρσης της «αυτοδέσμευσης» η οποία τέθηκε κατά τη φάση έγκρισης του Προγράμματος περί μη δυνατότητας προκήρυξης δράσεων υποδομών διαχείρισης στερεών αποβλήτων πριν από την υιοθέτηση του Εθνικού Σχεδίου Πρόληψης Παραγωγής Αποβλήτων και του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων. Τον Δεκέμβριο του 2015 το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων κυρώθηκαν με την ΚΥΑ 51373/4684/2015 (ΦΕΚ 2706/Β/2015 και εγκρίθηκαν με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 49/2015 (ΦΕΚ 174 Α/2015). Έκτοτε, η προαναφερόμενη αυτοδέσμευση έχει αρθεί και κατέστη δυνατή η έκδοση σχετικής πρόσκλησης εντός του 2016.
- Στις ανάγκες της οριστικοποίησης της «εξυγίανσης» (screening) των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων «Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας» για τον Τομέα των Μεταφορών και «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» για τον Τομέα Περιβάλλοντος, καθώς και κάποιων ΠΕΠ της προγραμματικής περιόδου 2007-2013, δεδομένου ότι σημαντικός αριθμός έργων των εν λόγω δύο Προγραμμάτων και μεμονωμένος αριθμός έργων κάποιων ΠΕΠ είναι είτε

έργα phasing, είτε έργα μεταφερόμενα στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Η εξυγίανση των προαναφερόμενων προγραμμάτων οριστικοποιείται εντός του 2016.

- Στις ανάγκες σταδιακής εκπλήρωσης των προβλεπόμενων στα σχέδια δράσης για τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες του Προγράμματος, που δεν είχαν εκπληρωθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς της παρούσας ετήσιας έκθεσης (έτη 2014 και 2015). Πρόκειται για αιρεσιμότητες που αφορούν στη διαμόρφωση του πλαισίου πολιτικής για την αξιοποίηση των πόρων τριών (3) επενδυτικών προτεραιοτήτων (ε.π.) του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (αφορούν σε δράσεις ενεργειακής απόδοσης δημόσιων κτιρίων, διαχείρισης στερεών αποβλήτων και διαχείρισης υδατικών πόρων), το οποίο θα πρέπει στη συνέχεια να προσαρμοσθεί/εξειδικευθεί κατάλληλα στις αντίστοιχες προσκλήσεις του Προγράμματος.
- Στην εκκρεμότητα της ικανοποίησης με την έκδοση σχετικής ΥΑ του κριτηρίου: «Μέτρα για να εξασφαλισθεί η ικανότητα των ενδιαμέσων φορέων και των δικαιούχων για να παράγουν τη σειρά έργων» των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων (α) 7.1 «Μεταφορές», (β) 7.2 «Σιδηροδρομικό Δίκτυο» και (γ) 7.3 «Λοιποί Τρόποι Μεταφορών». Η εν λόγω ΥΑ εκδόθηκε εντός του 2016 και αποτελεί τη βάση για τον προγραμματισμό, μεταξύ άλλων, των υπό έκδοση προσκλήσεων Τεχνικής Βοήθειας του Προγράμματος.